

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Gramatyka kontrastywna niemiecko-polska		9.0.6329	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska (język niemiecki z językiem angielskim), biznesowo-
		specjalnościowy	gospodarcza, translatoryczna
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anna Socka; prof. dr hab. Andrzej Kątny; dr Marta Turska; dr Dominika Janus; dr Monika Szafrąska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		5 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu;	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie do egzaminu i egzamin.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 10.00%	
		- niemiecki w wymiarze 90.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		Egzamin	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie:	
		- egzaminu pisemnego z pytaniami otwartymi (90%)	
		- ww. egzaminu lub oceny wypowiedzi studenta podczas wykładu konwersatoryjnego (10%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	egzamin pisemny	obserwacja wypowiedzi studiujących podczas wykładu konwersatoryjnego
	Wiedza	
K_W01	x	x
K_W03	x	x
K_W06	x	x
K_W10	x	x
K_W14	x	x
	Umiejętności	
K_U03	x	x
K_U10	x	x
K_U11	x	x
	Kompetencje społeczne	
K_K01	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu "Gramatyka opisowa języka niemieckiego". W uzasadnionych wypadkach prowadzący może odstąpić od tego wymogu.

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstaw gramatyki języka polskiego.

Cele kształcenia

1. Zapoznanie się z przedmiotem i metodami analiz kontrastywnych (tworzenie korpusu, tertium comparationis).
2. Analiza kontrastywna kategorii gramatycznych czasownika, rzeczownika oraz w zakresie składni i użycia form adresatywnych.
3. Zrozumienie różnic i podobieństw między językiem polskim i niemieckim.
4. Kształcenie umiejętności wnioskowania i argumentowania w zakresie treści programowych wykładu.

Treści programowe

- Metody analizy kontrastywnej; tworzenie korpusu dwujęzycznego.
- Miejsce językoznawstwa kontrastywnego wśród dziedzin językoznawczych.
- Kategorie gramatyczne czasownika w ujęciu kontrastywnym.
- Modalność i ewidencjalność w ujęciu kontrastywnym.
- Kategoria określoności i jej eksponenty w ujęciu kontrastywnym.
- Frazeologizmy w ujęciu kontrastywnym.
- Kontrastywna analiza wybranych typów zdań złożonych podrzędnie.
- Formy adresatywne i język inkluzywny w ujęciu kontrastywnym.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

- Engel, Ulrich (et al.) (2000): *Deutsch-polnische kontrastive Grammatik*. Bd. 1., 2. Warszawa: PWN.
- Janus, Dominika (2012): *Polsko-niemiecka frazeologia somatyczna w słownikach Michała Abrahama Troca i Samuela Bogumiła Lindego*. Gdańsk: Wydawnictwo UG.
- Kątny, Andrzej (2021): *Das Polnische im Spiegel des Deutschen. Studien zur kontrastiven Linguistik*. Gdańsk: Wydawnictwo UG.
- Rytel-Schwarz, Danuta / Jurasz, Alina / Cirko, Lesław / Engel, Ulrich (2018): *Deutsch-polnische kontrastive Grammatik*. Band 2. *Der Satz*. Hildesheim, Zürich, New York: Georg Olms Verlag.
- Socka, Anna (2021): *Satzadverbien und Modalverben als Marker der Reportativität im Deutschen und Polnischen*. Berlin et a.: Lang.
- Tomiczek, Eugeniusz (1996): Anrede im Deutschen und im Polnischen. W: *Orbis Linguarum* 5, 267-278.
- Worbs, Erika (1994): *Theorie und Praxis der slawisch-deutschen Phraseographie*. Mainz: Liber-Verlag.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Golonka Joanna (2012): *Kontrastive Grammatik Deutsch-Polnisch für polnische Studenten*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Socka, Anna (2004): *Sprachliche Merkmale der erlebten Rede im Deutschen und Polnischen*. Tübingen: Niemeyer.

B. Literatura uzupełniająca:

- Diewald, Gabriele / Steinhauer, Anja (2020): *Handbuch geschlechtergerechte Sprache*. Berlin: Dudenverlag.
- Kątny, Andrzej (2020): Zum Projekt der deutsch-poln. kontrastiven Grammatik: ein Rückblick. W: *Studia Germ. Gedanensia* 43, 42-56.
- Kątny, Andrzej (2004): Zum Forschungsstand im Bereich der deutsch-poln. kontrastiven Linguistik. W: *Orbis Linguarum* 25, 199-212.

• Łaziński, Marek (2020): *Wykłady o aspekcie polskiego czasownika*. Warszawa: Wydawnictwo UW.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01; K_W03; K_W06; K_W10; K_W14; K_W15
K_U03; K_U07; K_U11
K_K01

Wiedza

K_W01; K_W03; K_W06; K_W10; K_W14; K_W15

Student:

- zna i rozumie terminologię z zakresu językoznawstwa kontrastywnego w języku niemieckim i polskim (K_W03);
- ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą metodologię i stan badań w zakresie językoznawstwa porównawczego niemiecko-polskiego (w tym: rozpoznaje frazeologizmy i fałszywych przyjaciół tłumacza oraz ich znaczenie; identyfikuje konstrukcje i ich funkcje w zdaniu, tekście) (K_W06);
- rozumie pozycję językoznawstwa kontrastywnego w spektrum głównych kierunków językoznawstwa (K_W01, K_W10);
- zdaje sobie sprawę z różnych sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji i rozumie w związku z tym pojęcie ekwiwalencji funkcjonalnej (pragmatycznej) (K_W14);
- ma zaawansowaną wiedzę o podobieństwach i różnicach między językami niemieckim i polskim na płaszczyźnie morfologicznej, składniowej i pragmatycznej (K_W15).

Umiejętności

K_U03; K_U07, K_U11

Student:

- klasyfikuje struktury gramatyczno-leksykalne pod kątem ich funkcji pragmatycznej i proponuje ich przekład (K_U03);
- stosuje specjalistyczną terminologię w opisie i konfrontacji struktur gramatyczno-leksykalnych (K_U11);
- potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu językoznawstwa kontrastywnego w sytuacjach związanych z przekładem, nauczaniem, komunikacją międzykulturową (K_U07).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie różnic między językiem niemieckim i polskim na płaszczyźnie formalnej i pragmatycznej (K_K01).

Kontakt

anna.socka@ug.edu.pl